

Kā izglābt maziņo mammu

Pireta Rauda

No igauņu valodas tulkojusi Maima Grīnberga

Liels un mazs, 2020

ISBN: 978-9934-574-47-4

Sinopse

Igauņu autore **Piretas Raudas** (*Piret Raud*) grāmatā galvenais varonis ir Sanders, kāds parasts zēns, kurš divatā ar mammu dzīvo netālu no liela parka četrstāvu nama pirmajā stāvā. Kā daudziem zēniem, arī Sanderam patīk futbols un šokolādes saldējums, un svētdienās ilgi gulēt. Arī Sanderam mamma ir pavisam parasta, taču tikai līdz dienai, kad sarūk maziņa kā legovīriņš. Tad sākas savādi notikumi, kuros piedalās ne tikai Sanders un mamma, bet arī klaiņojošais suns Neris, neredzamais zēns Aksels, daudzpusīgais tēvocis Allans un rotaļu lāčus mīlošu dāmu klubiņš. Sanderam sava maziņā mamma ir jāizglābj!

Grāmata piemērota sākumskolas vecuma bērniem, sākot no 7 gadu vecuma.

Noskaties īsu video par grāmatu [šeit](#) un [šeit](#)!

Grāmatas izdošanu atbalstījusi Eiropas Savienības programma „Radošā Eiropa”, Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Igaunijas Kultūrkapitāla fonda programma Treducta.

Par autori:

Pireta Rauda ir ļoti iemīļota bērnu rakstniece un grāmatu ilustratore, kas viegli lasāmos, raitos stāstos rada negaidītas, pasakaini absurdas situācijas un spožas asprātības, saglabājot ticamību un līdzību reālajai dzīvei. Viņa uzrakstījusi 19 un ilustrējusi vairāk nekā 50 grāmatas un šobrīd ir visvairāk tulkotā igauņu bērnu rakstniece – viņas darbi iznākuši 14 valodās. Latviski jau lasāmas „Liels un mazs” izdotās grāmatas „Princese Skella un Leta kungs” (2011), „Berts un 2B” (2013) un „Princese pa pastu” (2016). „Esmu nopietna būtne, bet, kad rakstu bērniem, varu dzīvot siltā, gaišā, laimīgā pasaulē. Bērniem pašiem ir savas problēmas, ciešanas un depresija, bet es vēlos viņus pacelt augstāk. Tas nenozīmē idillisku pasauli, bet tādu, lai viņi augtu labāki, nevis naivi,” saka rakstniece, kuras darbi iekļauti gan IBBY Goda sarakstā, gan „White Ravens” katalogos. Viņa apbalvota arī ar Igaunijas Baltās Zvaigznes ordeni.

Par tulkotāju:

Tulkotāja **Maima Grīnberga** latviešu lasītājus iepazīstinājusi ar daudziem igauņu un somu literatūras darbiem, liekot lietā savu izcilo valodas izjūtu, precizitāti un asprātību. Viņas devums vairākkārt novērtēts ar Latvijas Literatūras gada balvu un Starptautisko Jāņa Baltvilka balvu bērnu literatūrā, kā arī Latvijas un Igaunijas tulkotāju balvu. Tulkojumi saņēmuši arī „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” atzinību.

Maima Grīnberga

Kā tu kļuvi par tulkotāju?

Mazliet pārspīlējot, varētu teikt, ka profesija izvēlējās mani – es no agras bērnības lasīju ne tikai latviski, bet arī igauņiski, jau skolas laikā mēģināju dažus igauņu jauniešu stāstiņus arī iztulkot. Literatūra mani vienmēr ir interesējusi, savukārt kļūt par rakstnieci vai literatūrzinātnieci nebija aicinājuma. Kad pēc divu gadu studijām Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē pārgāju uz Tartu Universitāti mācīties igauņu literatūru un valodu, es jau skaidri zināju, ka vēlos kļūt par tulkotāju. Un viss sakrita tā, ka patiešām kļuvu.

Kā tu izvēlēties valodas, no kurām tulko?

Igauņu valoda mammas izlēmības dēļ ar mani ir bijusi jau kopš bērnības, savukārt somu valodas apguve igauņu filologiem bija obligāta. Tā kā man nav poliglota talanta, tad pie šīm divām arī esmu turējusies. Abas ir ārkārtīgi interesantas un man mīļas.

Kas tev visvairāk patīk, tulkojot bērnu grāmatas?

Iespēja iztēloties, kā es šīs grāmatas būtu uztvērusi savā bērnībā vai pusaudzībā. Ir interesanti vērot, kā rakstnieki savas idejas izvērs bērnam saprotamā formā un saturā. Vismīļākās ir tās bērnu grāmatas, kuras autors ir pratis uzrakstīt tā, lai izlasīt būtu interesanti un noderīgi arī pieaugušajiem.

Kas bija visgrūtākais, tulkojot šo grāmatu? Kam bija īpaši jāpievērš uzmanība?

Neatceros, ka grāmatā „Kā izglābt mazītiņo mammu” būtu bijuši kādi īpaši zemūdens akmeņi. Tiesa, izlēmu mainīt suņa vārdu. Oriģinālā tas ir Muri. Tā kā Muris mums ir kaķa vārds, likās pareizi latviešu tulkojumā sunītim ielikt citu vārdu, tā nu mums ir – Neris.

UZDEVUMI UN AKTIVIĀTES

Saruna „Kā sarūk mammas”

Metaforisks attēlojums: ko nozīmē mammas sarukšana, kā rakstniece parāda baiļu un raizi iedarbību uz cilvēku. Kas ir trauksme un depresija.

Saruna „Es un slimnieks”

Slimība un attiecības: kā ģimenē izturēties pret slimnieku, kā palīdzēt slimam cilvēkam (smagi slimam cilvēkam, cilvēkam ar invaliditāti). Iejūtība (empātija).

Saruna „Mājas darbi”

Izanalizē, kādi mājas darbi tiek veikti tavā ģimenē, kas tos veic, cik daudz laika tie aizņem. Kādos darbos iesaistās bērni? Vai tu prastu veikt nepieciešamos darbus, ja tos nevarētu veikt pieaugušie?

Saruna „Kā ieraudzīt neredzamo”

Kas ir „neredzamie bērni”? Kāpēc dažus bērnus citi neievēro? Kā pievērst sev uzmanību? Uzmanības pievēršana ar „slikto”. Kas ir „populārie bērni”? Vēriba pret apkārtējiem, empātija.

Spēle „Padomā! Prognozē! Uzzini! Pārbaudi!”

levelc „+”, ja piekrīti apgalvojumam! levelc „-”, ja nepiekrīti apgalvojumam!

Pirms lasīšanas	Apgalvojumi	Pēc lasīšanas
	Sanders ir pieaugušais.	
	Neris ir cilvēks.	
	Mamma saruka, jo negribēja iet uz darbu.	
	Mamma saruka, jo ļoti baidījās.	
	Sanders satika neredzamo zēnu.	

Pirms spēles tabulā (skatīt piemēru) ieraksta apgalvojumus par visu grāmatas vai atsevišķas grāmatas nodaļas saturu (pēc vajadzības). Piedāvā bērnam veikt savas prognozes par grāmatas (nodaļas) saturu, pēc izlasīšanas salīdzina sakritības. Sarunas par izlasītā teksta saturu un prognozi.